

2020-10-16

Socialdepartementet  
Socialförsäkringsenheten  
103 33 Stockholm

## Grundpension, några anslutande frågor

SOU 2020: 32

TCO har beretts möjlighet att lämna remissvar till föreliggande utredning.

Utredningen lämnar i betänkandet ett antal förslag som ansluter till tidigare förslag om att införa grundpension samt omställningspension form av grundpension. Utgångspunkten för de förslag som nu lämnas är att förslagen i delbetänkandet (SOU 2019:53) genomförs.

TCO konstaterar att de föreslagna förändringarna, är relativt små jämfört med nuvarande regelverk. Detta bör anses som positivt, med tanke på effekter i övrigt på pensionssystemet och kringliggande system.

TCO tillstyrker i huvudsak förslagen i betänkandet, men ställer sig tveksam till förslaget till undantagsregel, som ger fortsatt rätt till grundpension vid 65 års ålder, om den enskilde uppfyller ett särskilt förvärvsvillkor. Nivån på den inkomst, som krävs för uppfylla förvärvsvillkoret och därmed ett alternativt sätt att tillgodoräkna sig försäkringstid, har satts till två inkomstbasbelopp under vart och ett av 44 kalenderår. Effekter av inkomstnivån eller övriga tänkbara effekter av undantaget kommenteras inte i betänkandet, vilket får anses anmärkningsvärt.

Bakgrunden till regeln är att motsvarande undantag föreslagits i en tidigare utredning av höjda åldersgränser i pensionssystemet och kringliggande system (Ds 2019:2). TCO har i remissvar avstyrkt förslaget.

Utredningen för, i likhet med det tidigare delbetänkandet (SOU 2019:53), inte något explicit resonemang om EU-domstolens ställningstaganden. Det förs inte någon diskussion om vad i förslaget till grundpension eller förslagen avseende anslutande frågor, som medför att förmånen ifråga kommer att av domstolen betraktas som intjänad och inte en miniminivå. Sådana resonemang hade varit på sin plats, i såväl delbetänkandet som föreliggande betänkande, då EU-rätten ju bör vara avgörande för om förslagen till grundpension kan tillämpas på avsett sätt, så som garantipensionen hittills fungerat.

Slutligen förutsätter TCO att införandet av ett nytt regelverk inte kommer att innebära försämrade förmåner, för dem som idag uppbär garantipension, sjukersättning, aktivitetsersättning eller garantipension till omställningspension.

Therése Svanström  
Ordförande

Lena Orpana  
Utredare